

וְלֹהֲנַהֲיִגוּ בְּדֶרֶךְ יִשְׂרָאֵל, זֶהוּ שְׁכָתוּב (משלי לא, א) דְּבָרֵי לְמוֹאֵל בֶּן מִשָּׁא אֲשֶׁר יִסְרְתוּ אִמּוֹ. מִה זֶה אִמּוֹ? וְדָאֵי בֵּת שְׁבַע אִם שְׁלֹמֹה, וְלֹא אֲבִיו. מִה הִטְעַם? מִשּׁוּם שֶׁהָיָא נִתְמַנְתָּה עַל הַבַּיִת, וְכָל הַגְּזוּזִים וְכָל כְּלֵי הַקְּרֹב נִמְסְרוּ בְּיָדֶיהָ, וְהָיָא רוּצָה לְהַנְהִיג אֶת בְּנֵיהֶּ בְּדֶרֶךְ יִשְׂרָאֵל, שְׂעִשְׂו אֶת רִצּוֹן הַמֶּלֶךְ. וְעַל שֶׁהָיָא לֹא הִנְהִיגָה אֶת הַשְּׁבַע הַלְלוּ בְּדֶרֶךְ יִשְׂרָאֵל וְלֹא הִלְקָתָהּ אוֹתָם, הִסְתּוֹכְבוּ לְצַד שְׂמָאל, וְשִׁלַּט הַשְּׂמָאל עַל הַיָּמִין וְהִלְכָה עִמָּהֶם בְּגִלּוֹת. זֶהוּ שְׁכָתוּב (ירמיה טו, ט)

אֲמַלְלָה יְלֹדֹת הַשְּׁבַעָה, בֵּא וְרָאָה, הִרְאִשׁוֹן שְׁהִיָּה בְּהֵם, שֶׁהוּא יִרְבְּעֵם, הַעִיר בְּעוֹלָם אֶת צַד הַשְּׂמָאל וְעִשָּׂה שְׁנֵי עֲגָלִים, שְׁתָּרֵי הַעֲגָל הוּא מֵהַצַּד שֶׁל שׂוֹר, שֶׁהוּא בְּשְׂמָאל. וְיִמָּה שְׁהִיו - שְׁנַיִם. הַסּוּד שֶׁל שְׁנֵי כַחוֹת הַשְּׂמָאל בָּאוּ מִמֶּנּוּ. אִז הִתְחִילָה הַלְבָנָה לְהַפְגֵם, עַד שֶׁנִּשְׁלְמוּ אוֹתָם הִזוּ שְׂמֻצַּד הַשְּׂמָאל. כִּיּוֹן שֶׁבֵּא הוֹשַׁע בֶּן אֵלֹה, אִז נִפְגְּמָה הַלְבָנָה, וְגָלוּ יִשְׂרָאֵל וּשְׁכִינָה עִמָּהֶם.

מִה הִטְעַם? מִשּׁוּם שֶׁכִּנְסַת יִשְׂרָאֵל עוֹלָה בְּשַׁבְּעָה, וּבְשַׁבְּעָה יוֹרְדַת, בְּשַׁבְּעָה נִשְׁלַמַת וּבְשַׁבְּעָה נִפְגְּמַת. בְּשַׁבְּעָה נִשְׁלַמַת, כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְנוֹ בְּסוּד הָאֲמוּנָה. וְהַצְדִּיקִים הָאֲחוּזִים בָּהּ, אֲבָרְהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב יוֹסֵף מִשָּׁה אֶהְרֵן דּוֹד. בְּשַׁבְּעָה נִפְגְּמַת, הַשְּׁבַעָה בְּתֵי הַדִּין הַלְלוּ, וְגִרְשָׁה מֵהָאָרֶץ הַקְדוּשָׁה.

שְׁתָּרֵי שְׁנַיִם עֶשֶׂר בְּנִים רְשָׁעִים הָיוּ לָהֶם לְאוֹתָם ז' בְּתֵי דִין, וְאִז אוֹתָם עֲמוּדִים שְׁלֹמְעֵלָה נִשְׁבְּרוּ, אוֹתָם י"ב שְׁבָטִים שְׁסָבִיב הַשְּׁכִינָה, וְיִשְׂרָאֵל הִלְכוּ בְּגִלּוֹת. אֵלֹא יְהוּדָה שְׁחַפּוּ לוֹ, עַד עֲשָׂרָה.

דְּכַתִּיב, (משלי לא א) דְּבָרֵי לְמוֹאֵל מֶלֶךְ מִשָּׁא אֲשֶׁר יִסְרְתוּ אִמּוֹ. מִאי אִמּוֹ. וְדָאֵי בֵּת שְׁבַע אִם שְׁלֹמֹה. וְלֹא אֲבִיו. מִאי טְעַמָּא. בְּגִין דְּאִיְהִי אֲתַפְקֵדָא עַל בֵּיתָא, וְכָל גְּנִיזִין, וְכָל מְאֵנֵי קָרְבָּא בִּידָה אֲתַמְסְרוּ, וְאִיְהִי בְּעֵיַּא לְדַבְּרָא בְּנֵהָא בְּאַרְח מִיִּשְׂרָאֵל, דִּיעֲבָדוּן רְעוּתָא דְּמִלְפָּא. וְעַל דְּאִיְהִי לֹא דְּפִרְתָּ לְהַנִּי שְׁבַע בְּאַרְח מִיִּשְׂרָאֵל, וְלֹא אֲלָקַת לְהוֹן, אֲסַתְּחַרוּ לְסַטְרָא דְּשְׂמָאלָא, וְשִׁלְטָא שְׂמָאלָא עַל יָמִינָא, וְאַזְלַת עִמָּהוֹן בְּגִלּוֹתָא. הִדָּא הוּא דְּכַתִּיב, דְּכַתִּיב (סו) אוֹמְלָלָה יוֹלְדֹת הַשְּׁבַעָה.

הָא חֲזִי, קְדַמָּא דִּהוּה בְּהוּ דְּאִיְהוּ יִרְבְּעֵם, אֲתַעַר בְּעֲלָמָא סַטְרָא דְּשְׂמָאלָא, וְעַבְד תָּרִין עֲגָלִין דִּהָא עֲגָלָא מִסַּטְרָא דְּשׂוֹר אִיְהוּ, דְּאִיְהוּ בְּשְׂמָאלָא. וְיִמָּה דִּהוּו תָּרֵי. רְזָא דְּתָרֵי חִילִין דְּשְׂמָאלָא אֲתֵי מִיְנֵיהּ. כְּדִין שְׂרִיַּאת סִיְהָרָא לְאֲתַפְגְּמָא, עַד דְּאֲשְׁתַּלִּימוּ אִינוּן שְׁבַעָה מִסַּטְרָא דְּשְׂמָאלָא. כִּיּוֹן דְּאֲתֵי הוֹשַׁע בֶּן אֵלֹה, כְּדִין אֲתַפְגִּימַת סִיְהָרָא, וְגָלוּ יִשְׂרָאֵל, וּשְׁכִינַתָּא עִמָּהוֹן.

מִאי טְעַמָּא. בְּגִין דְּכִנְסַת יִשְׂרָאֵל, בְּשַׁבְּעָה סְלִיקַת, וּבְשַׁבְּעָה נִחְתַת, בְּשַׁבְּעָה אֲשְׁתַּלִּימַת, וּבְשַׁבְּעָה אֲתַפְגִּימַת. בְּשַׁבְּעָה אֲשְׁתַּלִּימַת, כְּדָא וְקִימְנָא בְּרָזָא דְּמֵהִימְנוּתָא, וְזַפְאִין דְּאֲחִידוֹן בָּהּ, אֲבָרְהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב יוֹסֵף מִשָּׁה אֶהְרֵן דּוֹד. בְּשַׁבְּעָה אֲתַפְגִּימַת הַנִּי שְׁבַעָה בְּתֵי דִינִין וְאֲתַתְּרַכַת מֵאַרְעָא קְדִישָׁא.

דִּהָא תְּרִיסַר בְּנִין רְשָׁעִין הָיוּ לְהוּ, לְאִינוּן שְׁבַעָה בְּתֵי דִינִין. וּכְדִין אִינוּן תְּרִיסַר סְמִכִין דְּלַעֲלִילָא אֲתַפְּרוּ, אִינוּן תְּרִיסַר שְׁבָטִין דְּסַתְּרֵנִי שְׁכִינַתָּא, וְאַזְלוּ יִשְׂרָאֵל בְּגִלּוֹתָא. אֵלֹא יְהוּדָה דְּאֹרִיכוּ לִיָּה, עַד עֲשָׂרָה.